

SZEGEDI NÉPLAP

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT SZEGEDI LAPJA

II. évfolyam, 62. szám

Ara: 50 fillér

Péntek, 1957. március 15.

Petőfi életében és halálában a nép és a nemzetközi haladás szószólója volt és marad

Díszünnepe az Operaházban március 15. ünnepe alkalmából

1848. március 15. emlékére csütörtökön este díszünnepe volt az Állami Operaházban. A díszünnepet a magyar forradalmi munkás-paraszti kormány, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa, a Magyar Nők Országos Tanácsa, a Magyar Forradalmi Ifjúság Szövetség, a Magyar Diákok Nemzeti Szövetsége, a Magyar Egyetemisták és Felsőiskolások Egyesületeinek Szövetsége, az Egységes Paraszti Ifjúság Országos Szövetsége és a Magyar Szabadságharcos Szövetség rendezte.

A díszünnepe elnökségében foglalt helyet Dobi István, a Néphőztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Kádár János, a forradalmi munkás-paraszti kormány elnöke, az MSZMP Központi Bizottságának elnöke, dr. Münnich Ferenc, a kormány első elnökhelyettese, Apró Antal, Bízku Béla, Fehér Lajos, Kállai Gyula, Kiss Károly, Marosán György, Rónai Sándor, Somogyi Mihály, az MSZMP intéző bizottságának tagjai, Horváth Imre külügyminiszter, Révész Géza altábornagy, honvédelmi miniszter, Kossa István pénzügyminiszter, Dógi Imre földművelésügyi miniszter, az MSZMP Központi Bizottságának több tagja, a társadalmi és tömegszervezetek több vezetője, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet számos kiválója, a Kossuth-díj kitüntetettjei, köztük: dr. Marton Géza, dr. Gillemot László akadémiai levelező-tagok, Medgyessi Ferenc hiváló művész, Gertler Viktor filmrendező, Tiszay Magda, az Operaház tagja, Mándi Andor gépészmérnök, Dubniczky Mihály olvasztár, Keresztess István kövesség, új Kossuth-díjasok.

A Hymnus hangjai után Dobi István, a Néphőztársaság Elnöki Tanácsának elnöke nyitotta meg az ünnepeket.

DOBI ISTVÁN megnyitó beszéde

Tisztelt ünneplő közönség! Kedves elvtársak!

Azért gyűltünk itt ma össze, hogy évfordulóján megemlékezzünk az 1848–49-es forradalomról és szabadságharcról, hogy megemlékezzünk 1848 forradalmi örökségének, a szabadságéneke, a népek közötti barátság szellemének több mint egy évszázados történelemformáló szerepéről és azokról a történelmi fordulópontról, amelyek a társadalmi átalakulás útján a forradalmi örökség megvalósulását és kiteljesedését jelzik.

Ünnepségünkön meleg szeretettel köszöntöm a magyar forradalmi munkás-paraszti

kormány, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága megjelent tagjait (nagy taps), a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa, a Magyar Nők Országos Tanácsa és az ifjúsági szervezetek képviselőit, az irodalom és a művészet képviselőit, Kossuth-díjas kiváló dolgozóinkat, a termelés élenjáró munkásait, minden kedves vendégünket.

Ünnepségünket megnyitom és felkértem Kállai Gyula elvtársat, művelődésügyi miniszter, tartsa meg ünnepi beszédét.

Ezután Kállai Gyula művelődésügyi miniszter, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, az MSZMP intéző bizottságának tagja mondott ünnepi beszédet.

KÁLLAI GYULA BESZÉDE

— Százkilencedszer ünnepli a magyar nép március 15-e forradalmi emlékét.

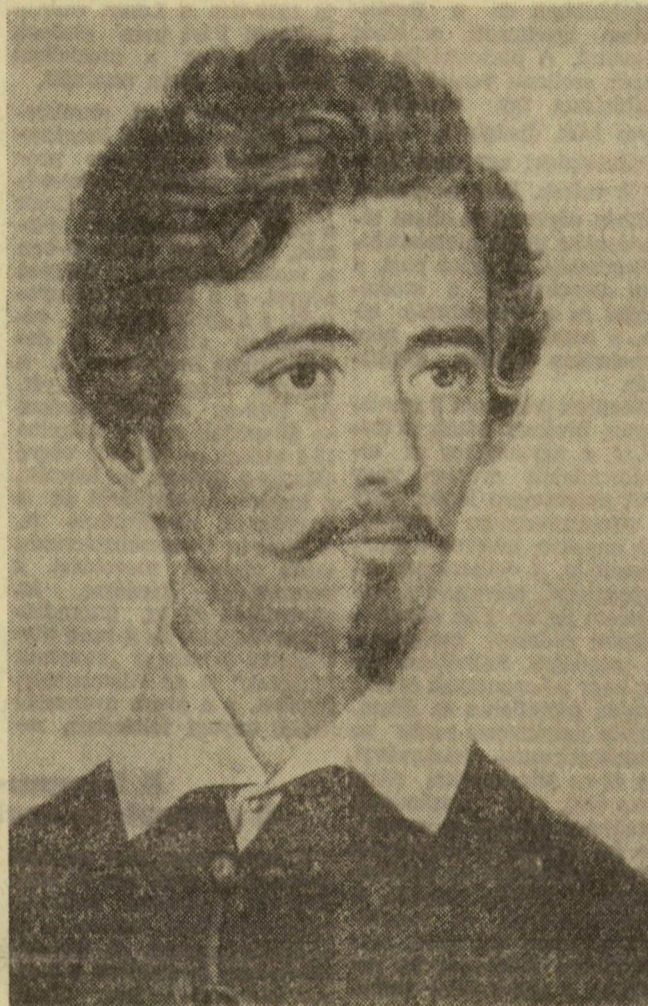
Ünnepeljük a magyar nép forradalmi lendületét, vezetőinek, a lángelű férfiaknak a bátorságát, amellyel új alapokra akarták fektetni a nemzet életét. Velünk együtt ünnepli ezt a napot a szocialista békétábor, az egész haladó emberiség. Különösen velünk van e napon a baráti Szovjetunió, amely másodízben mentette meg e nap forradalmi emlékét a fasizmus szennyétől. Közel egy évszázadon át azonban a hivatalos Magyarország, amikor 1848-ra emlékezett, nem a nép forradalmi lendületét és elszántságát, a vezetőinek bátorságát és a néphez való hűségét ünnepelte. A tökéletes földesúri Magyarország, ha szavakban hódolt is negyvennyolc emléke előtt, lényegében meggyalázta negyvennyolc minden forradalmi demokratikus tettet, a vezetőinek tisztelretelméltő emléket. Március 15. ünnepe — ahogy Babits mondta a felszabadulás előtti Magyarország hivatalos ünnepeiről — vak ünnep, amelyre „csak a vak megszokás, a süket hivatal hozta korszorút”.

Ma tizenkettedszer ünnepeljük ezt a napot hivatalosan is történelmi szerepének, s forradalmi jelentőségének megfelelően. Ma az ország vezető és kormányzó tényezője emelkedett nép bátran és szabadon mondhatja ki 1848 forradalmi gondolatait, igazi célkitűzéseit, vonatkozó le s alkalmazhatja az 1848–49-es forradalom és szabadságharc élő tanulságait korunkra, s egyesítheti a több mint száz esztendővel ezelőtti korszak forradalmi demokratikus törekvéseit korunk haladó szocialista törekvéseivel és célkitűzéseivel.

Az a körülmény azonban, hogy még csak alig egy évtizede idézhetjük szabadon március igazi forradalmi szellemét, természetesen nem azt jelenti, hogy 1848 forradalmi eszméit közel száz évig a csipkerózsika álmát aludták és csak 1945-ben ébredtek új életre hamvakkból.

Ez természetesen nem így van. A magyar nép nagyszerű erőfeszítéseit, sajnós, 1848–49-ben a külső és belső reakció egyesített csapásai következtében elbuktak. E keserű tényből azonban nem az következik, mintha Világosnál 1848–49 forradalmi és szabadságharcos eszméi is kapituláltak vagy éppen sűrűszálltak volna. Éppen ellenkezőleg. A magyar nép, amelynek életét nemzeti és demokratikus követeléseit fejezték ki, soha sem nyugodott bele a verésbe, hanem szentül őrizte szívében a nagy forradalmi örökséget. Az elmúlt század fejlődés-

(Folytatás a 2. oldalon.)

MÁRCIUS TÜZE

Százkilenc éve, hogy az esőben, a márciusi hűvös, borzongató szelekben fázó Pestet egy gyors, lángoló tavaszi vihar forrósította fel. A pesti forradalmi ifjúság ment az utakra élén Petőfivel, aki „egyformán utált minden magánást”, s akiben a társadalmi forradalom és nemzeti függetlenség tüze egyformán lobogott, de „eleve elátkozta a hazug, nacionalista Rákosi Jenőket”; Petőfivel, aki nem alkudozott, nem alkuszik, s aki a forradalomé volt.

Gyermekkora óta végigkísér bennünket ennek a nagyszerű napnak ünneplése. De milyen ünnepek voltak ezek? Évről-évre papok, virilisek, kormányfőtanácsosok és földbirtokosok emlékeztek meg e napon Petőfiről. Lapok — helyiek és országosak — nagy vezéreikkel írtak. Szónokoltak, írtak róla olyanok, akikről ezt mondja Ady Endre: „szeretném azokat lenyakasztatni, akiknek már a nagypapjait ugyanekkor ötlovas batáron jártak, s ez még kegyetlenség se volna...”

Az árulás évszázados hagyományai jól öröklődtek ezekben a családokban. Tizenkilencben a Tanácsköztársaságot árulták el a mi gyermekkorunknak: márciusi szónokai, vezérekései. S elárulták ezekben a jubiláló, álszent beszédekben 1848-at, s magát Petőfit is.

A negyvennyolcas szabadságharc és Petőfi élete, a március 15-i megemlékezésekben sajátos hamisítvánnyá torzult. Habsburgszidó, irredenta, egyrészt meadó, másrészt lélekmelegző mákonyozás. Petőfiből nem maradt meg csak a „Talpra Magyar!” és a „Kárpátoktól le az Aldunáig”.

A jobbagyűfelszabadításért harcoló, a Tünclesót kiszabadító, a francia forradalom nagy eszméire lelkesülő, a „XIX. század költőjé”-ben egy új rendet megálmodó és a feudális elnyomást feketelennül gyűlölő Petőfiből semmi sem maradt.

Ez volt a márciusi ünnepek hazafisága Horthy fehérlovas budapesti komédiája óta. Nem is lehetett más. Horthy szolgálatnemaságot akart Magyarországon, ebben hűségesen segítettek tőkészek, mágnások, tőkés-földbirtokos főpapok. Úgyan ki vállalkozott ezek közül arra, hogy forradalomra tanítsa a népet? Senki! Senki sem akarta a forradalmi Petőfi szavára megkapni a néptől a nyakavalót!

A Horthy-rezim megkamisította, saját képére és hasonlatosságára sekélyes, nacionalista megmozdulássá silányította március 15-ét. De március a világ forradalmiának egyik legdicsebb fejezete. Marx és

Engels a márciusi forradalom után bennünk látták „Kelet-Európa franciáit”. Március az egész Európán végigsöpört 48-as nagy forradalmi hullám csúcsa, amikor az évszázadokon át idegen elnyomóktól és saját kiszákmányolóitól elnyomott nép egyszerre az emberi és nemzeti szabadságküzdelmek élvonalába lépett.

Minderről nem volt szó hosszú évtizedeken át a márciusi ünnepeken s az utóbbi évtizedben is keveset és nem elég meggyszón beszéltek róla. Ez az oka annak, hogy az úri és papi reakció most megint március idusával érvel, mikor ifjúságunkban tudatosan ketté akarja választani a társadalmi forradalom és nemzeti függetlenség ügyét. „Mit számít milyen lesz Magyarország, csak független legyen” — méteyez ez a propaganda. Ismerjük ezt a jelszót, ha más megfogalmazásokban is.

Magyarország Rákóczi alatt is a fejlődés élén haladt. Nem volt szövetsége — a feudális királyok nem szoktak forradalmárokkal szövetkezni — elbukott. Hazánk 48-ban az európai forradalom élén állott. Nem volt szövetsége; a nemzetközi reakció nemcsak a forradalmat buktatta el, hanem a függetlenséget is! 1919-ben ugyanez volt a tragédiánk. A reakció mindig a függetlenséget próbálta buktatni meg a forradalom erőt, s erre készült 1956 októberében is.

Nézzünk körül a világban. Gyarmati, félgyarmati, függőségi viszonyban élő országok harcolják ki függetlenségüket, s a függetlenséggel mindig együttjár, hogy a társadalmi fejlődés útjára lépnek. Ennek a világmeretű függetlenségi harcnak bázisa az erő, amely e harcokat lehetővé teszi az elnyomott népek számára, mely győzelemhez segíti őket: a Szovjetunió ereje. Ez az erő s a forradalmi párt, — a kommunisták — akadályozta meg nálunk is az úri-papi reakció támadásának győzelmét.

A százkilenc évvel ezelőtti márciusban társadalmi forradalom és nemzeti függetlenség lángjai egyetlen lángcsóvába egyesülve égtek a tömegek szívében. Rá kell ebedni mindenkinek, hogy ez a két tűz ma is csak együtt éghet, mert ez a tűz csak így, csak így az élet és nem a pusztulás tüze.

Ez a tüzet a dícsőleges Tanácsköztársaság óta a kommunizisták hordták szívében és ápták arudás, hitszögés, vad terror és család propagandá ellenük indított rohamában is.

Megalakult Szegeden is a munkásörtség

Városunk dolgozói tegnap örömmel és meglepődéssel látták, hogy a munkás-paraszti kormány rendelkezések megvalósulását a munkásörtség első zászlóalja.

A zászlóalj első százada két egyenruhásan, géppisztollyal felszerelt fegyverrel sorokban mutatkozott be Szeged lakosságának.

A munkásörtség tagjai nem kipróbált munkásmozgalmi harcosok, a legjobb elvtársak, akik önként vállalták, hogy fegyverrel a kezükben is védelmezik a munkásörszály hatalmát, a szocializmus ügyét.

A tisztességes embereket biztonszággal tölti el annak tudata, hogy ezennél még nyugodtabban élhetnek, dolgozhatnak, tanulhatnak, szórakozhatnak.

A munkásörtség éberen őrködik a rend és biztonság felett. A szétvert ellenforradalom lovagjai és azok cimborái, a MUK-osok és egyé-

rendbontók jóllehet egészen más véleményekkel vannak a két egyenruhás munkásörőrök. Bizonyosan rossz szemmel néznek rájuk, mert sejtik:

ez a munkásörből álló zászlóalj keményen odavág az uszítóknak, a rémhíterjesztőknek, a provokátoroknak.

A munkásörtség tagjai nem is akarják kiérdemelni a reakciók rokonszenvét. Sőt!

Szolgálatukat úgy akarják ellátni, hogy a nép általános ellenségei féljenek tőlük.

A munkásörtségben lévő elvtársak mindenekelőtt munkások, dolgozó parasztok és a velük együtt haladó értelmiségiek bizalmát és szeretetét akarják megnyerni.

Még is nyerik minden bizonyl.

Ez a lelkes kis hadsereg, a dolgozóknak, hasznos állampolgároknak, az igaz hazafiaknak, a szocializmus híveinek a hadserege,